

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

ПОДПИСА СЕ НОВ КТД В „АРСЕНАЛ“

Нов колективен трудов договор /КТД/ е подписан на 3-ти юли в „Арсенал“ АД.

Подписи под Договора са положили в качеството си на Работодател – изпълнителният директор на дружес-

тва, и работниците и служителите в дружеството – от друга. В него в отделни раздели са уредени както въпросите на трудовата заетост и професионалния растеж, така и тези, свързани с определянето на

проси, свързани със случаи на масови уволнения, застъпени са въпроси, касаещи работниците и служителите с ТЕЛК и такива, на които им остава година до пенсионирането.

Нови моменти в Колек-

ството Николай Ибушев и от друга, лидерите на двата фирмени синдиката в дружеството – за КНСБ Атанас Бозов и Любомир Лалев – за КТ „Подкрепа“.

КТД на практика е основополагащият документ, който урежда отношенията между Работодателя, от една стра-

тивните трудови възнаграждения и обезщетения, социалните дейности, бонуси, почивки, заплащането на извънредния и нощен труд, полагащето на труд в почивни и празнични дни, отпуските, както и безопасните условия на труд в дружеството. Новият КТД третира и въ-

твения трудов договор са клаузите, свързани с професионалното ориентиране на работници и служители, отношенията между тях и Работодателя.

Продължава на стр. 4

Тема на месеца ГОРЕЩИЯТ КАРТОФ: КЛАСОВЕ И ПАРИ ЗА СТАЖ ОСТАВА

След като преди десетина дни вицепремиерът Валери Симеонов взриви социалните мрежи, българските синдикати и българското общество с предложението си за отмяна на добавките за прослужено време /клас/, а

ако това намерение започне да се реализира, те са готови на решителни стачни и протестни действия.

„Камък върху камък няма да остане, ако политиките се опитат да махнат класа прослужено време“, запла-

ши синдикатистът Димитър Манолов. „Вместо хората да получат обещаното увеличение на заплатите, приходите им ще бъдат намалени. Даването на някакви хипотетични бонуси от работодателите е

няколко дни по-късно сам се доуточни, почти опровергавайки се с тезата, че изразил лично мнение и като вицепремиер имал право на такава, темата остава актуална, дебатът по нея също, независимо от коренно противоположните и променящи се ежедневни мнения и тези на отговорни фактори и институции в държавата.

От КНСБ и КТ „Подкрепа“ категорично заявяват, че

нереално и абсолютно несигурно. Никой не може да ги задължи. И ако се намалат заплатите на хората, като вместо това им се обещаят някакви коледни премии, този път ще настъпи такъв бунт, че никой няма да може да го потуши“, предупреди Манолов.

Продължава на стр. 2

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Ваучер Храна®

Ticket Compliments®

Compliments®

Edenred Идънред България www.edenred.bg
Тел: + 359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редакция: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков.

Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

ИНТЕРНЕТ ДЕБАТ ЗА КОЛЕЖА В КАЗАНЛЪК

Проектостановлението на Министерския съвет на Република България за откриване на Технически колеж – Казанлък, в структурата на Технически уни-

верситет – София, е публикувано за обсъждане на Портала за обществени консултации – strategy.bg.

Крайният срок за подаване на становища по проектостановлението е 21 август.

Проектът на Постановление за откриване на Технически колеж – Казанлък, в структурата на Технически университет – София, е из-

готвен по предложение на ръководството на висшето училище въз основа на положително оценен от Националната агенция за оценяване и акредитация проект.

В Технически колеж – Казанлък ще се обучават студенти по специалности от професионално направление „Машинно инженерство“ за придобиване на висше образование на степен „професионален бакалавър по...“. Капацитетът на звеното, определен от Националната агенция за оценяване и акредитация, е 230 сту-

денти и е съобразен с институционалния капацитет на Технически университет – София.

В колежа, който се предвижда да е на мястото на ПГ по строителство, ще се обучават кадри за нуждите на редица предприятия в Казанлък и региона в областта на металообработването, производството на елементи за хидравлични съоръжения, както и за индустрията, свързана с военнопромишленото производство. Наличието на структура на висше училище в града ще допринесе за подобряване на достъпа до висше образование, създаване на устойчива връзка между висшето училище и пазара на труда за постигане на съответствие между търсене и предлагане на специалисти с висше образование.

Мнения по темата могат да бъдат дадени, в опция „Обществени консултации“ на адрес:

<http://strategy.bg>
„Трибуна Арсенал“

Продължава от стр. 1

ГОРЕЩИЯТ КАРТОФ...

Това ще оцети стотици хиляди работещи и те няма да имат друг изход, освен да излязат на улицата.

Напротивното мнение е председателят на Българската стопанска камара Божидар Данев. Според него, отпадването на класа за прослужено време било нормално нещо за всяка една държава – членка на Европейския съюз. Хората щели да получават бонуси и така заплатите им нямало да се намалят. Но бонусите щели да се дават за заслуги и добра работа, а не автоматично, каза Данев. Класът прослужено време, според него, водел до липса на желание работниците да се развиват и да увеличават уменията си. „Ние ставаме все по-необразовани, все по-мързеливи, с все по-ниски умения и компетентности, които пъдят инвеститорите“, е друга теза на Данев.

Той посочи и предложението на работодателските организации в страната да минствър-председателя – след като реши, че трябва да бъдат запазени добавките, да въведе отново доплащането за прослужено време и за държавните служители, което е отменил 2012г., „за да няма дискриминация“.

Тезата на председателя на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев по въпроса, изглежда така: „синдикатите не са спрели да търсят начини как без да работим повече, да станем по-богати“.

Той призова за отмяна на минималните осигурителни доходи – механизъм, който отново има само в нашата страна и води до обратни резултати.

По думите му, вместо да търсим решение как да ускорим икономическия растеж, как да повишим производителността, уменията и навиките на хората, се занимаваме с измисляне на начини как да работим по-малко и да получаваме повече: „Е, няма такива начини. Единственият начин е да се работи повече и по-добре и да се краде по-малко“.

По темата и през тази седмица, последната преди ваканцията на народните представители, доволно се упражняваха и самите те. От Кабинета Борисов заявиха, че въпросът с класовете не е приоритетен за правителството.

Така класовете за прослужено време и старост остават горещ картоф и за най-летния месец – август за работодатели, синдикати, правителство и обикновени работници.

Кой ще е на ход наесен, е работа не на времето и летните му капризи, а на тези с по-солидни доводи и по-гръмкия глас.

„Трибуна Арсенал“

КАК СЕ ПОЧИВА НАЙ-ДОБРЕ?

В сезона на летните отпуски сме. За повечето от нас това е равностойно на море, екскурзия в топла или екзотична дестинация, излежаване на плажа или работа на село и вечер под асмата с приятели. На по нещо си. Оказва се, че въпросът как е най-добре, за да си поживяме, е твърде фундаментален и вълнува дори цели институти.

Глобално проучване сред 18 000 души в 134 страни в света дава отговор на този въпрос. Изследователският проект The Rest Test е проведен от Durham University в сътрудничество с BBC радио. Изследователите отбелязват, че много хора погрешно свързват релаксиращите дейности с мързел. В действителност, това проучване показва, че откъсването от хаоса на ежедневните дейности носи ползи за благополучието както в краткосрочен, така и в дългосрочен план.

Ето Топ 10 на активностите с най-голям успокояващ и релаксиращ ефект:

1. Да четеш.
2. Да бъдеш сред природата.
3. Да бъдеш сам със себе си.
4. Да слушаш музика.
5. Да не правиш нищо специално.
6. Да се разходиш.
7. Да вземеш вана или душ.
8. Да мечтаеш.
9. Да гледаш телевизия.
10. Да медитираш или да практикуваш осъзнатост в ежедневието.

Хроника

Автобус №5 в посока Казанлък - Крън и Енина ще се движи на 30 минути.

Предложението е на общинската администрация в Казанлък, до общинските съветници.

Реализацията на това ще стане като се пуснат допълнително два курса в 16 и 17 часа от село Бузовград по посоченото направление и съответно в 16.30 и 17.30 часа от Крън/Енина в неучебните дни и по време на лятната, зимната и пролетната ваканции. През останалите дни в годината да се движат по един автобус и един микробус на всеки 30 минути от село Бузовград.

Според докладна записка на кмета на град Крън Теме-нужка Люцканова, депозирана в местния парламент, преминаващите през населеното място на всеки кръгъл час автобуси по линия Номер 5 са недостатъчни като транспортно обезпечаване на живущите в Крън, тъй като пътникопотокът към Казанлък е голям.

Бронзовият лъв на Паметника на свободата е стабилен и няма да падне. Това показват обследванията на емблематичната фигура, направени от специалисти. Специалистите, които направиха обследването под ръководството на гл. ас. д-р Петя Пенкова от НАИМ при БАН, са установили, че скулптурата е стабилна като конструкция, а самите отливки са изработени много качествено и са в добро състояние, въпреки времето и неблагоприятните климатични условия на върха. Установено е също, че в краката на лъва е налят бетон, вероятно по време на първата му реконструкция през 80-те години. Този бетон пречи да се установи в какво състояние е металният профил, който преминава през краката и се захваща с постаментата, върху който е поставена фигурата. Това налага допълнителни обследвания на скулптурата.

6000 кубични метра е изсъхналата дървесина в Казанлъшко. Това твърдят специалисти от Държавно Горско стопанство в Казанлък. Съхнене на дървета е установено върху 170 хектара горски насаждения от територията, стопанисвана от стопанството.

Процесът на съхнене на горските насаждения се движи от запад на изток, набира скорост, като в момента район Казанлък се намира в неговата периферия. Очаква се процентът на заболелите дървета да се увеличава.

Основно съхнене се наблюдава по полите на Стара планина и около язовир „Копринка“, където през 50-60 и 70-те години на миналия век е имало изкуствено залесяване с иглолистни дървета. Тези насаждения са преминали отдавна апогея на своето развитие и поради отслабване на жизнените си функции заболяват, вследствие на което и съхнат.

Новите насаждения, създадени от началото на годината до момента от ДГС – Казанлък са 50 декара.

25 000 хектара е общата площ на горските насаждения, които се стопанисват от Държавно горско стопанство – Казанлък. Основната част от тях са насаждения от бук, около 20-25% от всички заемат площите с иглолистни дървета.

Нова тенденция при сключването на брак в последните година и половина, наблюдават ритуалници и работещи в казанлъшкото „Гражданско“.

Освен станалите ежедневие дневни делови подписвания на граждански брак, обикновено между младоженци за втори път, все по-често към Брачното поемат и мераклии да кажат „ДА“ за трети или дори четвърти път. Рекордърът сред местните младоженци е почти на 80 години, който завел в Гражданското съпруга номер 4.

Не били редки и случаите при които за подпис в Гражданското се редят младоженци на по 60 и повече или над 70 години, като средната възраст е около 55-60 години.

При сключването на „делничните“ бракове почти няма случай на младоженци първи път, категорични са бракуващите, според които новата мода е продиктувана от съвсем практични намерения и перспективи в бъдеще. Доказателството за това бил фактът, че често сред младоженците през седмицата в Гражданското били такива, споделяли общ дом, легло и всичко останало повече от 2 или 3 десетилетия.

Желанието за бракосъчетаване след дълги години съвместно съжителство без брак, тогава когато децата вече са пораснали, или желанието човек да не остане сам и без нищо отдавна „бие“ по точки и брой първоначални младоженци. Средно седмично в празничните дни, дори и в най-сватбения сезон, какъвто е лятото, не надвишават 2-3 сватби дневно, с някои изключения, докато тенденцията за делнични бракове е устойчива и се закотвя твърдо на поне 3-4, всеки делничен ден.

Има един рекордър и с по 5-6 такива брака, с младоженци за втори или трети път.

По традиция и този юли се оказва най-сватбарски. Тази събота, на 29 юли ще каже „ДА“ на дългодишната си голяма любов – огнеборецът Деню Денев, първата носителка на титлата „Мис Българка“, казанлъшката красавица Ивелина Дечева.

Лекоатлетката от Казанлък Станислава Василева също ще е булка на този ден. Тя ще сключи граждански брак с Боян Стоянов.

Сватбен ден се очертава и 26 август, със заявени до момента 4 кандидат-младоженски двойки. Септември по традиция е пълен с мераклии за женени, като голяма част от тях са работещи в чужбина или отпътуващи за там българи.

„Трибуна Арсенал“

Не е фатално, ако никъде дотук не се познахте и не открихте вашия летен релакс. Всеки сам избира как да прекара добре и как да си почива. Но ако и след тазгодишното море се прибирате с бръмнала глава, с тен и твърде уморени, е време да преосмислите и пренаредите вариантите си за следващата лятна релаксацията. Кой знае – изследователите може и да са прави.:)) ?

„Трибуна Арсенал“ по материали на esponmy.bg

ПОВЕЧЕ ПАРИ ЗАРАДИ ТАЛАНТЛИВИ УЧЕНИЦИ ЗА КАЗАНЛЪШКО УЧИЛИЩЕ

Директорът на ПМГ „Никола Обрешков“ Красимир Дамянов е член на групата „Експерти за Казанлък“

Казанлъшката природо-математическа гимназия е училището в област Стара Загора, което е с най-висок успех и с най-добро представяне през изминалата учебна година в националните кръгове на олимпиадите по различни предмети. Резултатът е на база класните форми, както и за мотивиране на ученици за участие в национални олимпиади. Средствата ще се разпределят сред учителите, които работят активно с талантливи ученици от гимназията, допълни Дамянов.

Основната заслуга за това респектиращо класиране около 60 хиляди ученика в съответния набор.

Огромната заслуга за голямото признание на ПМГ „Никола Обрешков“ се дължи на завършилите вече 12 класници: Ивет Данаилов Димитрова - лауреат на националната олимпиада по български език и литература и участничка в националния кръг на олимпиадата по философия;

Екатерина Отрокова - лауреат на националната олимпиада по руски език, Петър Добринов Добрев - лауреат на националната олимпиада по география и Десислава Маринова Михайлова - лауреат на националната олимпиада по гражданско образование.

Проданов.

Резултатите от Държавните зрелостни изпити по български език за 12 клас отрездат второ място в Област Стара Загора за казанлъшките математизи. Постигнатият среден успех в матурата по български език на 12-то класниците от ПМГ „Никола Обрешков“ е „много добър“ - 5,27.

С 15 стотни само е по-висок успехът на първенеца ГПЧЕ „Ромен Ролан“ в Стара Загора.

С тези резултати на практика казанлъшката Математическа гимназия е най-доброто и най-универсалното ката подготовка училище в областта, категоричен е директорът на училището Красимир Дамянов.

54 ще са новите ученици в училището, приети след завършен 4-ти клас от новата учебна година.

103-ма ще са осмокласниците в него.

Свободни места в гимназията след 4-ти или 7-ми клас няма.

96% от седмокласниците през учебната 2016/2017 година продължават обучението си и през новата 2017/2018 година в ПМГ „Никола Обрешков“.

Останалите 4% са предпочели да продължат обучението си в училища с хуманитарна насоченост.

сирането на учениците от олимпиадите, уточни за сайта zakazanlak.bg Красимир Дамянов, директор на гимназията.

Дамянов е и член на групата професионалисти от различни сфери, имаща 5-тима свои представители в местния парламент на Казанлък „Експерти за Казанлък“.

В резултат на това престижно място училището ще получи допълнително средства в към новия си бюджет в размер на 19 500 лева за обучение и работа с учениците в извън-

на казанлъшката Математическа, превръщайки я на практика в най-доброто училище в областта откъм резултатност, са класиранията на 4-ма възпитаника на ПМГ „Никола Обрешков“ - лауреати в национални олимпиади.

Лауреатите са ученици от 12-тите класове в цялата страна, участвали и класирани на първите 5 места в страната в различните национални олимпиади. Постиганията на възпитаниците на ПМГ в Казанлък са на сравнителна база от

Постиженията им са пореден атестат за качеството на обучение и работа в казанлъшката Математическа гимназия, категорични са от ръководството на училището. Според експертното мнение на директора Дамянов, „с тези резултати училището показва, че еднакво добре подготвя своите ученици както в природо-математическите науки, така и в хуманитарните.“

С постигнатите класирания на националните олимпиади през изминалата учебна година, казанлъшката ПМГ изпреварава две други прес-

Резултатите от външното оценяване по математика след 7 клас, постигнати от учениците от гимназията, нареждат на първо място училището по отношение на показан резултат и максимален брой точки сред всички седмокласници в областта.

От общо 7 седмокласника в Старозагорска област, получили максималния брой точки - 100 на външното оценяване по математика, трима са ученици на ПМГ „Никола Обрешков“. Това са Виктор Владков, Александър Глушков и Александър

„Трибуна Арсенал“

Таланти и наследници

ДЕТЕ НА АРСЕНАЛКА С ПРЕСТИЖНО ОТЛИЧИЕ В ЧУЖБИНА

12 годишната Елена Захариева Николаева, дете на арсеналската служителка от отдел „Метрологичен“ Иглика Николаева, се завърна с поредно отличие от Международния конкурс „Porfondation“ в Lloret de mar, проведен в Испания.

На конкурса, в който са участвали представители от 5 европейски страни - Испания, България, Португалия, Казахстан и Русия, конкуриращи се в 3 възрастови групи до 18 години, Елена е спечелила 2-ро място, сребърна купа и плакет.

С първо място от същия конкурс отново е казанлъшко момиче, възпитаничка на музикалния педагог Марияна Мъгева към НЧ „Възродена Искра“ - Стефани Калчева. И двете момичета са участнички в Школата за забавна песен към читалището.

Участието на арсеналското момиче става възможно благодарение на подкрепата, оказана за втори път

от страна на СК на КНСБ в „Арсенал“ и лично на председателя на синдиката Атанас Бозов.

За Елена участието в Испания е поредното, завършило с медал. Само през

тази година тя има вече спечелени няколко престижни награди: завоювано първо място в конкурса за песен на НЧ „Възродена Искра“, и в Международния конкурс за испански песни AVANICO / Ветрило/.

В Испания 12 годишната Елена, ученичка в основно училище „Паисий Хилендарски“ бе отличена с второ място за италианската песен „E ritorno da te“, а Стефани Калчева печели първото място, с изпълнението на песен от мюзикъла „Funny girl“.

Талантът на двете казанлъшки момичета е високо оценен от международно жури, с председател Пер Busquets - диригент на Биг бенд и хор в Консерваторията на Барселона.

12 годишната Елена Захариева се занимава усърдно

Мариана Мъгева със своите талантиливи възпитанички

и професионално с пеене от 2 години, а от няколко месеца учи и пиано, казва за нея вокалната й педагожка Марияна Мъгева. Момичето било вдъхновено и насърчавано да учи сериозно пеене

от своята леля - Мая Русева. Певица в рода е и бабата, по бащина линия.

Въпреки ваканцията, Елена продължава сериозно да посещава уроците по вокал и пене, като наесен й предстоят няколко сериозни конкурса: международният „Гранд при“ през септември в София и „Кръстопът на музите“, също в столицата. Конкурът е под патронажа на руския певец с български корени Филип Киркоров.

През миналата година момичето е сред номинираните във фондацията за талантиливи и даровити деца на футболиста Димитър Бербаров.

Продължава на стр. 4

Продължава от стр. 1

...НОВ КТД В „АРСЕНАЛ“

В чл. 17 на Договора е записано, че „страните по КТД приемат да поддържат постоянно действаща Комисия за подбор и организиране на работници и служители, подлежащи и имащи желания за повишаване на квалификацията.

За целта в някои случаи Работодателят ще отправя писмени предложения до работници и служители да се включат в такива курсове, а за някои професии повишаването на квалификационното равнище ще става с писмена заповед. Работникът и служителът са длъжни да участват в организирания или финансирани от работодателя форми на обучение за поддържане и повишаване на професионалните си умения, категоричен е чл. 18 на КТД. За работниците и служителите това е допълнителна възможност за запазване на тяхната устойчива заетост и ще се отрази при бъдещото им оценяване.

От 5 до 15 работни дни право на допълнителен платен годишен отпуск по чл. 156, ал. 1, т. 1 от КТ, ще имат работниците и служителите, които в зависимост от оценката на риска на работното място, за работа при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени.

Тези, които работят на ненормиран работен ден, съгласно подписания КТД имат право на допълнителен платен годишен отпуск от 5 работни дни.

Допълнителни дни платен годишен отпуск към полагащия се, се отпуска на работници и служители с две, 3 или повече живородени деца, до 18 годишна възраст.

Важен текст за арсеналските студенти е записан в чл. 38 на новия КТД. В него се казва, че „на работници и служители, които учат в средни или висше учебно заведение, без откъсване от производството съгласието на Работодателя, се разрешава ползването на платен отпуск за обучение, в размер, определен в чл. 169 от КТ / Кодекс на труда/.

Такова съгласие се дава само, ако специалността, по която ще се извършва обучението, отговаря на нуждите на „Арсенал“ АД.

Страните, подписали новия КТД са се споразумели и за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на работниците и служителите, синдикални членове и присъединили се към КТД за процента за стаж и професионален опит – 0,8% върху основната работна заплата, определена с индивидуалния трудов договор. Правото за получаване на такова възнаграждение възниква при трудов стаж, не по-малко от 1 година.

Допълнителните пари при ношен труд, за всеки отработен час или част от него, за времето от 22 часа и 6 часа сутринта, съгласно новия КТД е в размер на 25% от минималната часова заплата в „Арсенал“ АД.

По отношение на социално-битовото обслужване и социалното осигуряване, споразумението между двете страни на КТД е до 10% от начислените средства за работна заплата, да се изразходват за социални дейности.

В новия КТД се запазват бонусите за безплатното транспортно обслужване, организирано за сметка на „Арсенал“ до производствените подразделения извън територията на дружеството в Казанлък, другите допълнителни бонуси, летния отход и почивка, столовото хранене, както и разкриването на допълнителни обекти за целта на територията на дружеството, ваучерите за храна. Последните се предоставяват при финансова възможност на работодателя.

В раздела да записани и други бонуси, по преценка на работодателя, свързани с привличането на квалифицирани работници и служители от други населени места.

За синдикалисти, членове на синдикални организации или работници, участващи в различни синдикални форуми в страната и чужбина, КТД разрешава ползването на служебен отпуск до 5 работни дни.

Новият КТД е в сила от датата на подписването му и важи за една календарна година.

Деляна Василева

Таланти и наследници**ДЕТЕ НА АРСЕНАЛКА ...**

Италианската музика, песните на Лили Иванова, Маргарита Хранова, Орлин Горанов и Михаела Филева са сред любимите, които с желание изпълнява и учи бъдещата шестокласничка Елена.

Освен с подкрепата на СК на КНСБ в „Арсенал“ и лично на неговия председател Атанас Бозов, който е и член на групата „Експерти за Казанлък“, участието на двете казанлъшки млади певици и тяхната ръководителка Марияна Мъгева, която също е дете на арсеналци-дъщеря на дългогодишния синдикалист Бончо Песев и съпругата му Недялка, участието във впечатляващия музикален форум в Испания е подкрепено и от Георги Попов - управител на „Суперабразив“ ЕООД гр.Крън, от INNER WHEEL клуб - Казанлък, НЧ „Възродена Искра – 2000“.

Деляна Бобева

Щъркел**ЧЕСТИТА РАДОСТ!**

Усмивнатият и щастлив дядо – на снимката с новороденото си внуче, кръстено на него, е директорът по контрол на качеството в „Арсенал“ Неделчо Йорданов.

Даниел е първородният му внук, появил се на бял свят преди месец, и първороден син на сина на Неделчо – пилотът Йордан Йорданов, изvestен на казанлъчани с екологичните си и патриотични инициативи, които осъществява в родния си град.

В името Даниел са закодирани изключителни мъжки качества: вътрешна сила и остър ум, чувствителност и доброта, смелост и стремеж към хармония и намиране на истинската цел в живота. Радостното семейство от сърце желае на най-малкия си наследник да бъде здрав, добър, всеотдаен, честен и доблестен, успял и уважаван човек – като дядо си!

Честито и от „Трибуна Арсенал“!

Работа в

Поради увеличаване обема на работа в Завод 1 в „Арсенал“ АД, град Казанлък се търсят работници и специалисти за следните професии:

1. **Машинни оператори металообработващи машини с ЦПУ**
2. **Шлосери**
3. **Настройчици на металорежещи машини**
4. **Стругари**
5. **Оператори**
6. **Шлайфисти**
7. **Фрезисти**
8. **Аргончици**
9. **Бояджии**
10. **Гравьор на метал**
11. **Галванотехници**
12. **Заварчици**

За нуждите на Завод 2 се търсят:

1. **Байцвачи**
2. **Лакировчици**
3. **Настройчици**

Кандидатите трябва да имат средно образование, желателно техническо. Предишен опит по професиите не е задължителен.

Работата е основно на сменен режим, като първоначално ангажиментът е на срочен, 6 месечен договор. Фирмата осигурява **ваучери за храна**, в размер на **60 лева месечно**, столово хранене на преференциални цени, безплатни почивки на море за най-добрите си работници и служители.

За кандидатстващите и наети на работа в „Арсенал“ жители на община Стара Загора се изплаща допълнителен **бонус за отдалеченост 150 лева**, ползва се и безплатен организиран транспорт от фирмата.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят своите документи от сайта на „Арсенал“ АД

www.arsenal-bg.com/kadri

или да ги получат от гише „Пропуски“ на Централен портал от 7,00 до 17,00 часа. Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес:

kadri@arsenal-bg.com или подадени лично в Приемната на фирмата всеки делничен ден от 9,00 до 12,00 часа и от 13,00 до 15,30 часа, на адрес: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис №4

Повече информация за възможностите за работа в „Арсенал“ АД, както и за конкретната позиция и условия, може да получите от Направление „Човешки ресурси“ на фирмата, на телефон: **0431 / 5 77 47**

Фирмата предлага редица възможности за кариерно и допълнително професионално развитие.

ТРЯБВА ДА СЕ ВРЕШ МЕЖДУ ШАМАРИТЕ, ИНАЧЕ РАБОТАТА НЕ ВЪРВИ

Той не крие, че е щастлив.

Причината: подредил е 5-те си основни кита в живота. Семейство, работа, кариера, образование, сигурност.

В добавка към 34-те му години, това си е направо невероятен лотариен билет. Или просто здрава работа, доверие, вяра, надежда, всеотдайност. Както и да ги нареди човек тези мерила, винаги става дума в крайна сметка за едно: желание да се усъвършенстваш, да даваш най-доброто от себе си и да вървиш напред.

В житейската му философия това изглежда и така: „не може само да ходиш на работа и да чакаш нещо да се случи. Или да натискаш червеното и зеленото копчеи да си щастлив. Вятър, движение, шум са нужни, за да се случи това“.

Думите са на 34 годишният бъдещ инженер на „Арсенал“ Янко Николов. Той е един от 49-те първи арсеналски студенти, които от август на практика ще започнат своето 4 годишно обучение в Арсенал“ за бакалаври по студентската стипендиантска програма на дружеството.

Янко и още 48 арсеналци на различни възрасти успешно положили приемния изпит по математика и от края на тази седмица на практика вече са студенти. Записани. С документи.

Той самият е избрал специалността „машиностроене и уредостроене“ към ТУ-София, филиал Пловдив.

Мотивиран е да успее. Не само заради огромното доверие, което му е гласувано за иначе скромния на пръв поглед опит от 2 години работа само в „Арсенал“, а и заради сигурността, стабилността, уважението, доверието, които среща на работното си място.

Началник смяна е в цех 610 на Завод 5. Място, където се захранва с работа почти целият „Арсенал“. „Без нас не може“, казва не без доза гордост бъдещият инженер и настоящ татко на 10 годишно момиче и 4 годишен син.

Харесва работа си, която започнал като обикновен работник на машина с ЦПУ в цеха. Техническото му образование, получено в последния випуск на арсеналското професионално училище, преди неговото закриване през 2000 година, както и последващия му трудов стаж във фирма за интернет и кабелна телевизия и дори гурбетлъка за кратко в Германия и Чехия, където работил като заварчик, всичко това станало добър фундамент за новия работник на „Арсенал“.

Бързо го забелязали в цеха. Оценена била и гражданската му и професионална активност.

Не минало много време и началникът на смяната

нер Николай Кударов, който забелязал желанието за работа, активността и мотивацията в младия мъж и го натоварил и с тази отговорност: Янко да движи всички

диге колеги, към новите, които идват в цеха, с желание да работят, получават достойно възнаграждение на труда си и се учат. Като началник се старее да отся-

густ, Янко е убеден, че ще му донесе нови знания, ще разшири кръгозора му, ще е извор на нови вдъхновения и предизвикателства и ще осмисли занаят в голяма степен живота му.

От сега знае, че и следващите му 9 години ще са арсеналски. Хоризонтът му ще е арсеналски.

За миг не се е замислил пред сериозната обвързаност на тази опция, защото вярва на марката, авторите и на перспективите от хоризонта на днешните опции.

„Хубаво е да знаеш, че работиш за стабилна фирма, световна марка, с много отговорна социална политика към служителите си и с грижа за бъдещето в нея“.

Това са днешните тези на настоящия началник-смяна Янко Николов, който със сигурност има бъдеще в „Арсенал“. Не само заради всеотдайността, нито заради „вренето между шамарите“.

А заради категоричното и неоспоримо убеждение, че именно „Арсенал“ е бъдещето.

За някои това може и да звучи помпозно, но за студентът от първия випуск на стипендиантската програма на „Арсенал“ в специалността „уредостроене и машиностроене“ Янко Николов, това е върнатата му житейска работеща формула, която осмисля живота му и го прави щастлив.

Деляна Бобева

Дочо Василев му предложил да поеме другата. Цехът се разраствал, идвали млади и нови хора.

Така възпитаникът на последния випуск на СПТУ „Арсенал“ от специалността „стрелково оръжие“ поел предизвикателството да ръководи 50 човека, като организира цялостния производствен и работен процес в цеха, в който се правят редица от основните детайли за видовете арсеналски производства.

Не мога да не съм всеотдаен и доволен от това, което ръководство на фирмата прави за нас, младите, категоричен е 34 годишният началник и бъдещ инженер.

По думите му, градът се променил, след промяната и новите посоки в „Арсенал“.

„Арсенал“ е и темата на темите в дома на Янко Николов. И на маса говорим за работата, признава той. Освен него, във фирмата са почти цялата му рода: съпругата Женя, която също е част от колектива на Завод 5, родителите му, родителите на съпругата, шурейт.

Повечето са в Завод 5, само майката на Янко е в Завод 3- Величка Иванова, дългогодишен началник-цех там.

Последните дни на юли са напрегнати за бъдещия студент. Избран е за отговорник на първия випуск студенти на „Арсенал“, записани във фирмената програма. Личен избор е на гуруто на обучението инже-

студентски въпроси и дела, свързани с обучението.

„Трябва да ценим това, което фирмата прави за нас и да отвърждаме с качествено си образование и умения“, категоричен е той. 17 500 лева са само парите, които ще се заплатят от ръководството на „Арсенал“ като студентски такси за първия семестър. Отделно са всички остаанли разходи по обучението на 49-мата арсеналски стипендианти.

Покрай работата в цеха, на която посвещава почти 12 часа и предстоящите лекции и практическите занятия, на младия татко ще остава все по-малко време за малчугана и щерката.

Затова и използва пълноценно всеки час от почивното си време за игра, разговор в парка с децата или просто разговор.

Горд е с таланта на 10 годишната художничка в къщата София, която дори заради наградите си в рисунането отива на безплатен морски лагер, който също е награда. От Общината.

За началник-смяната Николов, времето в „Арсенал“ тече бързо. От разстоянието на изминалите две години в голямата фирма динамиката, с която сму се случват нещата, предизвикателства в работата и ежедневните уроци, 34 годишният Янко е убеден, че „трябва да се вреш между шамарите, за да върви работата“.

Това е съветът му към мла-

ва едните от другите, да поощрява тези, които работят сърцато и уважава онези, за които ходенето на работа е просто ... стаж.

Споделя, че никога не е бил симпатизант на подобно поведение.

За новото предизикателство, което го очаква от ав-

Честитки

Една от лъчезарните жени на дружеството, с много същественно и ненапращливо присъствие вдига днес наздравича.

За поредна прекрасна щастлива и благодатна година сред близки и обичани, за много отворени пътища, сбъднати хоризонти и здраве!

Честит личен празник на Марина Йорданова-Ръководител „Маркетинг“ „Арсенал 2000“

*Шампанско и Менделсон белязаха началото на съвместния живот на двама млади арсеналци -
Маринела Николова
от Отдел Икономически 3/150
и Стефан Чаушев
от Електроцех на 12/150.*

Много любов и куп деца да напълнят обичия им път, извървян в радост, доверие и здраве.

Честито!

ИНЖЕНЕР И ФИНАНСИСТКА ВАЯТ БИЖУТА ОТ ЕСТЕСТВЕНИ ЦВЕТА

Той - бакалавър, а съвсем скоро и магистър от Лесотехническият университет в София.

Тя - бакалавър по финанси от Университета за национално и световно стопанство.

Брат и сестра Веселин и Моника Мечеви. Водолей и Близнаци. Деца на арсеналци, избрали сериозните и строги професии на инженер-лесовъд и финансов експерт. Но с едно общо влечение към красотата и

са като току-що откъснати и в същото време да бъдат

бижутата. На помощ идва Веселин. От малък той прави

обеци и пръстен.

Наред с ученето, Моника и Веселин работят по специалностите си. Освен това, те не пропускат нито миг свободно време да не излязат сред природата. Там се зареждат – покрай бистрите ручей и езера, горските цветя, стръмните планински пътеки и тишината. Спортуват активно – планинско колоездене, стрийт фитнес, а Моника допълва спортните си занимания с народни танци и зумба. Веселин пък е рев-

работи като младши експерт по финанси в столицата. Веселин е завършил специалността „Горско стопанство“ в Лесотехническият университет и наскоро е приключил и е предал за защита магистърската си работа на тема „Стопанисване на горите“.

И братът, и сестрата, които имат 3 години разлика

двамата към естествените бижута. Имате много цветя, аз най-обичам рози – различни по цвят и уханье. Затова и първите им бижута бяха с розови цветчета“, споделя майката на двамата новатори Славка Мечева. Тя подкрепя децата си в това начинание, още повече, че вижда как влягат душата си, цялото си старание и умения в това сво-

Бижутата

във възрастта, но са близки по интереси, предпочитания, хоби и идеи като същински близнаци, ще продължат да работят по основните си професии. А това, което прави още по-силна връзката помежду им, е изкуството от едно цвете и парче дърво да направят истинско ювелирно изделие. При това неповторимо.

еобразно изкуство.

Иначе, Славка и Борис Мечеви от Енина са твърде арсеналски кадри. Веднага, след като завършват средното си образование в Механотехникума „Цвятим, е изкуството от едно цвете и парче дърво да направят истинско ювелирно изделие. При това неповторимо.

„Ние се разбираме много добре и се допълваме – казва по-малкият участник в този артдует – Моника. –

казва по-малкият участник в този артдует – Моника. –

В целия процес на изработването на бижута от цветя всеки от нас си има своето място. В началото беше един експеримент, но като видяхме, че бижутата стават все по-хубави и по-хубави, харесват се на хората и винаги ги изненадваме приятно, продължихме напред. Днес правим много нови неща, непрекъснато търсим нещо различно. Може един ден това да ни стане основно занимание, но засега е само хоби, което ни зарежда и ни дава баланса в напрегнатите делници. Стараем се много и резултатите ни радват“.

с цифрово-програмно управление в Завод 1/300.

Задружното арсеналско семейство от сърце се радва на успехите на своите две деца и се надява, че това, което правят от естествени материали – цветя, дърво, смола, раковини, е един начин да се запази природата. Макар и в едно миниатюрно бижу, което греє с топлината на лятото и слънчевите лъчи или със строгостта на зимата, със сирието на морето или със спокойствието на зелената трева. Но винаги носи посланието на истинската и неподправена красота.

„Аз си мисля, че от грядината ни в Енина тръгна този огромен интерес и на

Семейството

изящството, което природата сътворява всеки миг. Било то в цвете, клонка, парче дърво, в капка вода

различни неща от дърво. Като студент в Лесотехническият университет познаванията му за дървесината и за различните материали, които могат да се ползват, са големи. Затова решава, че може да експериментира със специална смола, която да запази цветчетата в бялска на тяхната свежест, да останат здрави, дълготрайни и напълно съхранени в естествения си вид.

Двамата започват да правят пръстени и колиета от живи цветя, обработени по технологията на Веселин. Като любител на дървото, от една страна, а от друга – като професионалист инженер-лесовъд, той познава качествата на различните видове дървесина. Експериментира с комбинации дърво – цветя, които се оказват изключително сполучливи и се превръщат в уникални бижута. Колиета, пръстени, брошки, сувенири. Изцяло ръчно изработени, фини и с невероятни комбинации от цветове и форми. Купуват се от всички и за всякакви поводи – съвсем наскоро мъж е купил едно от последните бижутата на Моника и Веселин за годежен пръстен. Все често хората избират цели комплекти от колиета,

ностен почитател на българския фолклор. Свири на гайда и от няколко години заедно със свои приятели са сформирали гайдарска група. Редовно участват в гайдарското надсвирване в емблематичното родопско село Гела. Тази година надсвирването ще бъде на 5 и 6 август и Веско отсега се стяга за този празник.

Моника и Веселин Мечеви са завършили Природоматематическата гимназия „Никола Обрешков“ в Казанлък. След като взе-

ма държавния си изпит в УНСС, Моника вече е бакалавър по финанси, но още по време на следването си

от планински ручей, в морска мида или заплетено във водорасли раче.

Първа започва Моника. В къщата на Енина, където живее четиричленното семейство на Славка и Борис Мечеви, дворът непрекъснато цъфти. От ранна пролет до късна есен. Всякакви цветя, във всички цветове на дъгата. Запленена от тази красота, Моника започва да подрежда цветята като украшения, но желанието ѝ е да ги съхрани във времето. Да

Проф. Вили Лилков:

ЗА ДС ТРЯБВА ДА СЕ ГОВОРИ

Книгата „Бивши хора по класификацията на Държавна сигурност“ на проф. Вили Лилков и журналиста Христо Христов, живял като млад в Казанлък, стана №1 в продажбите за нехудожествена литература на „Хеликон“ веднага след излизането от печат и бързо се преиздава. След София, тя бе представена първо в Казанлък по покана на музеите НПМ „Шипка – Бузлуджа“ и ЛХМ „Чудомир“.

Вили Лилков е професор по физика. Поводът за книгата е личното му дело за оперативна разработка в Шесто управление на ДС № 26201/85.

Проф. Лилков, как преживяте първата си среща с израза „бивши хора“?

- В детството съм го чувал често, но с годините след следването и промените, които настъпиха, го бях забравил. Когато поисках да прочета досието си в архивите на ДС и служителката ми донесе папката /оказа се случайно, че е моя позната/, тя изрази учудване, че имам досие. Докато ми го даваше, каза: „Ахааа, ти беше от бившите хора!“. Тогаваше нещо се върна у мен, сетих се, че като малък съм чувал да се подхвърлят реплики за семейството ми: „Абе, остави ги, те са от бившите хора!“. Спомням си много ясно, че когато носех досието си към читалнята, думите „бивши хора“ вече звучаха в съзнанието ми и започнаха да нахлуват спомените ми. Нямах сили да го прочета. Дълго време, след като се запознах с досието, имах намерение да пиша, но оставих нещата да отлежат. Това се случи 1998-ма година и чак около 15 години по-късно, влязох в архивите на ДС, запознах се с досието на баща ми, запознах се със сведенията, които има за дядо ми и след това, когато влязах в архивите на ДС-Видин, видях цялата си фамилия. Всичките, бивши хора. Национализирана собственост, бивши търговци, банкери, никой от тях не беше се занимавал с политика, но за тях клеймото „бивши хора“, е сложено заради това, че са били обявени за класови врагове на БКП.

Квака е била съдбата им след т.нар. „Деветосептемврийска революция“, която, още единично не можем да наречем просто „преврат“?

- Най-различна е била съдбата, защото родът е бил много голям. Всички минават през национализацията, отнети са им имуществата. Една част са изселени, други, които са служили в царската армия, са минавали през концлагери, отнемат им се на всички пенсията, забранено им е да работят, просто са отделени в една графа на доизживяване, буквално. Това не е съдбата само на моето семейство, а стотици, хиляди хора в България, които от български елит, само за няколко години се превръщат в една прослойка, започкитена на дъното на обществена пирамида. На върха се изкачват други хора. Всъщност, ДС нарича тези хора „бивши“, защото те са обречени само на доизживяване, без никаква перспектива, да заемат някаква ключова позиция и да играят някаква ключова роля

в нашето общество. Разбира се, опозицията на „бившите“ хора, са „новите“ хора. Те не случайно се наричат така. И в литературата, дори, в историята, хората, които идват да управляват и се възпитават в условията на комунизма, са наречени „нови хора“.

И какъв е той? – при тях сигурно се е случило обратното, от низините са скочили на върха на обществото?

- Точно така, с обезглавяването на елита се появява един вакуум, който моментално е запълнен от хора без биографии, ако трябва да сме точни, по-голямата част от тях, имат биографии, свързани с комунистическото и партизанското движение. Някои, определено са директно агенти на Коминтерна. Те нямат отношение към елита, към Възрожденския български елит и са предимно от най-нисшите класови прослойки на обществото преди 1944-та година. Между другото, партизанското движение, откъдето тръгват по-голямата част от „новите хора“, е селски феномен в България. 90 процента от партизаните във всички отряди, показва справка ни, са родени на село и с образование по-ниско от основното.

Има ясна тенденция в образователния ценз на „новите хора“?

- Категорично! Те са без образование или с по-ниско от средното. Разбира се, имало е и един градски комунистически елит, но той е бил много тънък и голяма част от тези хора, да ги наречем „градски комунисти“, след първите години се оттеглят. И градските социалдемократи се отдръпват от Комунистическата партия, от активна роля в нея. На тяхно място идват хората без биографии.

Оказва се, че българската „работническа“ революция, е всъщност селска?

- Определено. Знаете, че 1944-та ни заварва с огромен процент селско население. Но са живи и спомените от годините след Освобождението, когато масово селското население загравва чужди имоти, но това е друга тема...Обаче, споменът, да получиш нещо, което не е твое, е бил жив. Тези маси предвидливо усещат „Новото“ време и пълнят Отечествено-фронтските клубове. Те

нямат общо вече нито с комунистическото нелегално движение, нито с Възрожденското ни минало, а просто хора, от които новата власт се нуждае, които служат за нейна основа.

Когато се разровихте активно в архивите, изненадали ви с нещо достоверната паралелна реалност, за която само бяхте чували до тогава – какво се случи с Вас самия, докато изследвахте документите?

- Общото впечатление, което получих, е за една изключително стройна система, по която е работено, ДС не трябва да се подценява. Отварям скоба: разглеждали сме документи, свързани само с Политическата полиция, казаното в книгата ни, е свързано предимно с нея. Тя е тази, която се занимава с въдворяванията в лагери, с изселванията, с политическите процеси. Имало

„Живков не е виновен“?

- Това е митологията, която всеки диктатор създава около себе си. Да не забравяме, че комунистическият режим в България е тоталитарен режим. При него всичко е концентрирано – и властта, и силата, и митологията, в една личност. Този мит трудно ще се развенчае, много дълго за него трябва да се говори, това историческо наследство трябва да се изучава в училище, защото и до ден днешен истината не е казана, ние я поднасяме на части. Може би силата на нашата книга, е че сме цитирали документи на ДС, има цитати едно към едно. Около 1200 цитирания има в книгата, от тях над 1000 – документи на ДС.

Оставили сте фактите да говорят сами?

- Не съм историк, но винаги съм смятал, че историкът следва да съобщи, не би тряб-

Вие открихте ли доноси от „нови хора“ срещу Вас като „бивш“ човек?

- Досието ми не е предмет на книгата, а само повод за интереса ми към темата. То е типично за досие на потомък на бивши хора-досие на човек, който прави едно „вражеско“ изказване, записано при подслушване. Аз съм университетски преподавател. В такива случаи, по правило, щом има потомък на „бивши“ и е факт негово изказване, се прави досие. Тази личност трябва да се прегледа. Важното е това, че моментално се намират десетки хора, които започват да оглеждат обекта на ДС – студенти, които следят за идеологическата чистота на моите изказвания по време на лекции; приятели от провинцията, които са маршрутирали, за да ме посетят в София с определена задача; агенти от студентската младеж, които да ме посетят навън; колеги от Катедрата; колеги, с които работя професионално. От всякаква посока се проверява обектът.

Очевидно, още не сме се освободили и от обстойното обглеждане, и от изплуването на „нови“ хора от низините към върховете, каква е Вашата надежда за освобождението ни от механизмите на ДС днес?

- Разбира се, че виждам надежда! Изходът е да се говори, да се разказва, да се пишат книги, да се правят филми, но да се говори просветено. Ние подведохме под един знаменател абсолютно всички хора, имали отношение към ДС. А, има доносници, и доносници. Такива жестокости са прилагани спрямо хора-врагове, за да бъдат принуждавани да доносничат, някои са подписвали, но не са дали нито един донос. Има и други, които са отивали да доносничат по линия на вътрешно убеждение и потребност, преигравали са, дори са подтиквали обектите, които следят, да извършват действия, за да създават материал за доноси. Водещият офицер на един тв-водещ, например е бил отвлечен от доносите на обекта си, който по лична инициатива наблюдавал свои колеги, към които ДС не е проявявала интерес. Затова трябва да се говори с документи и факти. Защото има и други хора, които действително са работили за националната сигурност. Не трябва да подвеждаме всички под един знаменател. Имало е дори хора от ДС, които не са и знаели, че има термин „бивши хора“, такива които чрез книгата разбраха, че са били от бившите хора, с потенциална опасност, животът им да е бил провален както на други, започкитени завинаги в ъгъла. Голямата част от „бившите хора“ са се капсулирали в своята среда, трудно е било да вкараш възнен човек сред тях, което е дразнело много ДС. Те са били съиспани, но не са били озлобени, запазили са своите човешки ценности. Приели са го като собствена съдба, изживяна с достойнство.

Диана Рамналиева

Професорът с д-р на ист. н. Чавдар Ангелов

е и друга част от ДС, която не сме изследвали. Дейността на политическата полиция е била подчинена и основана на тежки комунистически постулати. Не случайно, много от отчетите на ДС и конференции техни, подчертават, че ДС е Изваденият меч на революцията, а нейните служители са тройни, четворни комунисти, болшевишки чекисти. Цитирам думи от техните документи. Това е армия, която е организирана по модела на ЧК и после – на КГБ. Тя работи безкомпромисно по методите на Дзержински – „с хладен ум и горещо сърце“. Това са хора, които не са се отклонявали и на сантиментално от основните догми от времето на Вълко Червенков и Антон Югов, до времето на Тодор Живков. Политическата полиция е служила директно на Живков, ние сме цитирали спомените на Ангел Солаков, в които той казва, че като министър на МВР и като шеф на ДС е докладвал само и лично на Тодор Живков, няма спомен да е докладвал за деността си на Министерски съвет.

Развенчавате митът,

ХЕНРИ ФОРД

Автомобилът може да е всякакъв цвят, стига да е черен

Шестото дете в семейството. То се ражда на 30 юли 1863 г. в процъфтяваща ферма в Дийрборн, Мичиган. Родителите му – Уилям и Мери Форд, са емигранти от Ирландия. Хенри отрано извил страстта си към механиката – на 12 г. сам оборудвал малка работилница. На 13 г. преживял тежка загуба – умира майка му. На 15 г. многократно разгледя-

инт”, вкл. и на Инди 500, на което е един от първите спонсори. Компанията пуска най-напред автомобилите Ford A. Първият модел е двуместен, с двучилиндров двигател, 8 к. с., достига скорост 45 км/час. Цената му е само \$750. Фирмата изпълнява над 1700 поръчки. През 1927-1928 г. Форд ще пусне на пазара автомобил със същото име – Model A с

ският автозавод. Той създава и собствена авиокомпания. Неговият Ford 4AT Trimotor, наречен още „тенекената гъска“ заради огънатата си метална конструкция, полита за първи път през 1926 г. и се превръща в първия успешен пасажерски самолет за 12 пътници. Негови варианти са използвани и в армията, за което Форд получава награда

лиардер. „Бизнес, който не носи нищо друго, освен пари, е слаб бизнес!“ – смятал Хенри Форд, чието богатство е оценено на 36 млрд долара.

Бизнес-моделът му, наречен Фордизъм, е описан в забележителната му книга „Моят живот и моите успехи“. Гениалният автомобилен конструктор задал и тона на съвременните социални взаимоотношения: предлагал общодостъпен лек автомобил, създавал отлични условия за работниците си, разкривал нови работни места чрез трисменен режим на работа, взаимодействиел си с подчинените си. На входа поставил надпис: „Помни, че Бог е създал човека без резервни части!“.

На 5.01.1914 г. индустриалецът предизвикал истинска сензация, като въвел петдневна работна седмица, намалил работния ден от 9 на 8 часа и увеличил над 2 пъти минималната дневна надница за квалифицирани работници със стаж над 6 месеца – до 5 долара (към 2011 г. това е над 150 лв.).

На най-ценните си специалисти давал акции на компанията. Няма сметководители и одитори, не виждал смисъл от тях. Работник, който не харчел заплатата си за семейството си и пропилявал парите си, бил уволняван. В заводите на Форд имало строги правила по отношение на техниката, инструментите и материалите.

Отношенията със синдикатите. Форд е известен като яростен противник на профсъюзите – те имали силно влияние и предприемачите трябвало да се съобразяват с тях. Предотвратявал създаването им в компанията си, дори с риск да я закрие. Профсъзна организация се появила едва през 1941 г. след продължителна седяща стачка и след като съпругата му го заплашила с развод. В крайна сметка успял да се споразумее със синдикатите и показал, че е талантлив управленец, който умеел да води преговори и да намира правилните решения.

Клара – завинаги. През 1888 г. Хенри се жени за Клара Брайън – смела и предана на мъжа си жена. Имат един син – Едсъл

Когато младият Хенри до полюбил си се опитвал в работилницата си да изобрети нов двигател, заради което съседите му го счупили за луд, Клара била тази, която с посинели от студ ръце му държала керосиновата лампа. Тя толкова въярвала, че двигателят ще заработи, че той я наричал „Вярващата“. И... една нощ, след три години, съседите видели как този чудак и съпругата му се возят в кола без коне. Моторът работел!

Когато 50 г. по-късно попитали Форд, който вървал в прераждането, какъв би искал да е в следващия живот, той категорично отговорил: „Абсолютно ми е все едно, стига до мен да е моята жена“.

Другият Форд. Той бил пацифист, смятал, че войната е огромно разхищение на ресурси. През 1915 г. посетил Европа като посланик на мира, финансирал пътуването на кораба на мира. С цел Форд да подкрепи създаването на Обществото на народите, през 1918 г. президентът Уилсън го помолил да се кандидатира от Демократическата партия за сенатор на Мичиган. Не му достигнали 4500 гласа, за да бъде избран.

Когато САЩ влизат във Втората световна война, Форд започва да произвежда за армията военна продукция – каски, противогазни, авиомотори, дори танкове и подводници. През 1941 г. изгражда край Детройт най-големия в света завод за производство на бомбардировача В-24 Либериър – най-масовият самолет на съюзниците, произведен един на час.

Петно в биографията на Форд е, че публикува много антисемитски материали във вестника си „Дийрборн Индипендънт“, излизащ в 700 000 екземпляра.

Срещу него е заведено дело. Той публично се извинява на еврейците и закрива изданието.

Големият магнат е единственият американец, високо ценен от Хитлер и единственият, спомнат в „Моята борба“. Фюрерът го смятал за свой вдъхновител, държал негов портрет в кабината си. Концепцията на Форд за евтиния масов автомобил е в основата на създаването на Фолксваген.

Житийските максими на Форд. Сред тях са: Нищо не е толкова трудно, ако го разделиш на малки задачи; Качеството – това е да правиш нещо правилно, дори когато никой не те гледа; Ако искате някой да даде времето и енергията си за работата, то се поставете той да не изпитва финансови затруднения. В края на 30-те години Форд преживял поредица от мозъчни удари. През 1945 г. се оттегля от поста президент, управлението поема внучкът му Хенри Форд II. Хенри Форд умира на 83 г. в своя дом в Дийрборн на 7 април 1947 г. Погребан е в Детройт. Той оставя на света огромно наследство – една преуспяваща индустрия, вкл. и своя девиз „Виж как Форд минава покрай теб“.

Мария Рашкова

„Аз ще направя автомобил за всеки!“, заявил Хенри Форд /1863 - 1947/ - американски инженер и предприемач, един от гениалните мениджъри на 20 век, създател на 161 патента, основател на автомобилната корпорация „Форд“. И го направил. Сред главните му постижения са: въвеждането на поточната линия, на намален работен ден, на „плаващи“ почивни дни и финансово стимулиране на работниците. Форд създава и собствена авиокомпания, компания за камиони и трактори, собствен вестник. Автор е на книгата „Моят живот и моите успехи“. През 1946 г. Американският петролен институт го удостоява със златен медал за забележителния му принос в автомобилната индустрия. През 2017 г. се навършват 70 г. от смъртта на Хенри Форд и 100 г. от първото представяне на синия овал - емблемата на марката.

вал и сглобявал подарения му от баща му джобен часовник. Увлечението си по часовниковите механизми запазил за цял живот. Също на 15 конструирал първия си парен двигател. На 16 се премества в Детройт, където 3 г. работи като чирак-механик. Връща се в Дийрборн – поправя парни двигатели и работи в селскостопанската ферма на баща си. Участва в автогонки, бил много добър.

Квадрациклетът. От 1891 г., след обучението си, 8 години Форд работи като инженер-механик и главен инженер в Електрическата компания на Томас Едисон. На 32 г. вече е конструирал собствен автомобил – квадрациклетът. Имел идеята от четирите задвижващи го колела. Създава го върху дървена кухненска маса в работилничката в двора на къщата си. Колата е едноместна, скоростната кутия е с две предавки – за 16 и 32 км/ч, без задна скорост. Задвижва се с верига. Резервоарът е под седалката, побира 11 л. бензин.

Квадрациклетът на Форд

Автомобилът на Форд е истинска революция. През 1898 г. той разработва втория си модел. Към проекта му интерес проявява състоятелният бизнесмен барон Уилям Мърфи.

Форд Мотор Компани. През 1899 г. Хенри и баронът основават Детройтската автомобилна компания. Производството обаче е с прекалено висока себестойност и ниско качество. През 1901 г. се формира Henry Ford Company – с нови инвеститори и консултанти. Един от тях – Хенри Леланд, препоръчва производство на създадения от него едноцилиндров двигател. Форд не одобрява идеята и напуска компанията, вземайки името ѝ. През 1903 г. основава своята собствена Ford Motor Company с начален капитал от \$28 000. С нея започва пътят на световния автомобилен гигант. По това време Форд е вече прочут изобретател и на състагателни автомобили. Печели състезания с „Грос По-

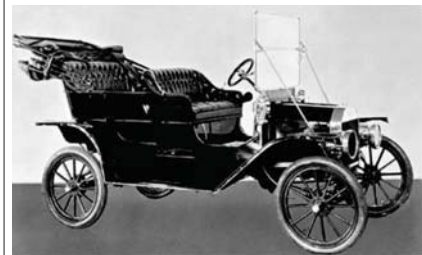
цена \$1200, с няколко версии на купето, вкл. кабриолет, спортно купе, ликап и такси. От него са продадени почти 5 млн. броя.

Първият Model A Fordmobil

Още от основаването си компанията е принудена да се бори с конкурентите. Форд печели съдебните дела, доказвайки, че не нарушава патентите им, а използва собствени конструкции за автомобилите си.

Америка на колела. Идеята на Форд била да произвежда масов автомобил за всекидневно ползване. С историческия модел Т, представен през 1908 г. и блязал светкавичен успех, компанията „слага Америка на колела“. Автомобилът, с волан отляво, с две или четири врати и с цена едва \$825, лесно се управлявал и евтино се поддържал. Целият двигател и трансмисията са затворени, четирите цилиндъра са отлети като един блок, а окачването е с две полуелиптични пружини. Резервоарът побира 38 л. бензин. Сам Форд казал, че е създал този модел като скулптура, премахвайки всичко излишно.

Форд Модел Т, 1910 г.

Самолети, трактори, камиони. През 1907 г. Форд и синът му Едсел основават фирма за трактори, с износ и производство в Русия, а след година произвеждат камиони и автобуси. С партньорството на Форд е построен Горкиевският автомобилен завод, реконструиран е Москов-

за принос в авиоиндустрията на САЩ. От този модел са пуснати само 199 екземпляра, бил е в експлоатация до 1989 г.

Въходът на Форд. Ако имаш 4 долара, дай 3 за реклама. Такова било разбирателно на Форд за успеха и той започнал мощна рекламна кампания на Ford Model T. Създал мрежа от дилъри, организирани на принципа на франчайзинга, както и клубове, подпомагачи новите шофьори и автомобилния туризъм. Продажбите рязко нараснали: през 1914 г. – над 250 000 броя; през 1916 г. – 472 000, с намалена цена – \$360. През 1918 г. половината от колите в САЩ са Ford Model T. Производството продължава до 1927 г., когато броят им е 15 007 034, рекорд, достигнат само за 19 години и останал ненадминат през следващите 45. Следват Т, F, Мустанг и още ок. 15 модела. „Най-хубавата кола е новата“, казал Форд и добавял: „Автомобилът може да е всякакъв цвят, стига да е черен“. За легендарния Model T били използвани над 30 варианта на черното, т. к. боята била най-евтина, най-надеждна и съхнала бързо.

През 1928 г. Форд получава медал Елиът Кресън за революционни постижения в автомобилната индустрия.

Първата в света поточна линия. Конвейерният принцип на производство, заменил ръчна труд, е един от факторите за небивалия успех на Форд. Поточната линия позволила на работниците от място да изпълняват многократно една и съща дейност върху няколко автомобиля. Резултатът бил феноменален – времето за производство на един автомобил било съкратено от 12 на 2 часа! Впоследствие на всеки 10 секунди започнала да излиза по една кола. Движещата се платформа била усъвършенствана, били пуснати два конвейера – един за високи и друг за ниски на ръст работници. Форд създал и пълен цикъл на производство – от добива на рудата през обработката на металите до готовия автомобил.

Сензация! Социалният м-

Форд, президент на Ford Motor Company от 1919 г. до ранната си смърт през 1943 г. Форд ревниво пазел честта на семейството си. Сведенията в книгата „Тайният живот на Хенри Форд“, че имал извънбрачна връзка и още един син, не са потвърдени.

Погребан е в Детройт. Той оставя на света огромно наследство – една преуспяваща индустрия, вкл. и своя девиз „Виж как Форд минава покрай теб“.

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55